

Zadania do wykładu “Geometryczna teoria grup”

Lista 4: przestrzeń i liczba końców grupy

0. Uzasadnij, że rodzina zbiorów postaci

$$f_\lambda^{-1}(U) : \lambda \in \Lambda, U \subset X_\lambda \text{ jest otwartym podzbiorem}$$

rzeczywiście stanowi bazę topologii na granicy odwrotnej (gdzie $f_\lambda : \lim_{\leftarrow} X \rightarrow X_\lambda$ to odwzorowanie graniczne).

1. Mówimy, że podzbiór M zbioru skierowanego Λ jest *współkońcowy* gdy dla dowolnego $\lambda \in \Lambda$ istnieje $\mu \in M$ taki, że $\lambda \leq \mu$. Niech Y będzie nieskończonym zbiorem, zaś Λ zbiorem jego skończonych podzbiorów z relacją inkluzji.

(a) Uzasadnij, że Λ jest zbiorem skierowanym.

(b) Uzasadnij, że Λ posiada współkońcowy podciąg wtedy i tylko wtedy gdy Y jest przeliczalny.

2. Uzasadnij, że jeśli $M \subset \Lambda$ jest współkońcowy, to granica dowolnego systemu odwrotnego X nad Λ kanonicznie utożsamia się z granicą systemu X “obciętego” do M (również jako przestrzeń topologiczna).

3. Niech X będzie systemem odwrotnym skończonych zbiorów, i załóżmy że wszystkie odwzorowania $f_{\lambda\mu}$ są surjektywne. Znajdź warunki konieczne i dostateczne na to, by granica $\lim_{\leftarrow} X$ była (a) nieskończona, (b) nieprzeliczalna, (c) posiadała punkt izolowany, (d) była homeomorficzna ze zbiorem Cantora.

Wskazówka do (d): zbiór Cantora posiada następującą charakterystykę topologiczną - jest jedyną z dokładnością do homeomorfizmu zwartą przestrzenią metryczną która nie posiada punktów izolowanych, oraz jest całkowicie niespójna (każde dwa różne punkty można rozdzielić zbiorem otwarcie domkniętym).

5. Uzasadnij, że dowolny homeomorfizm h właściwej geodezyjnej przestrzeni X indukuje odpowiednio zinterpretowany “automorfizm” systemu odwrotnego π^X , a co za tym idzie homeomorfizm h^E granicy odwrotnej $\text{Ends}(X)$. Uzasadnij też, że przyporządkowanie $h \rightarrow h^E$ jest homomorfizmem.

6. Uzasadnij, że dowolne ciągłe właściwe odwzorowanie $g : X \rightarrow Y$ właściwych geodezyjnych przestrzeni indukuje ciągłe odwzorowanie $g^E : \text{Ends}(X) \rightarrow \text{Ends}(Y)$.

7. Uzasadnij, że dla właściwej geodezyjnej przestrzeni X podzbiór $\mathcal{B} \subset \mathcal{K}$ złożony z metrycznych kul jest współkońcowy (gdzie \mathcal{K} to zbiór wszystkich podzbiorów zwartych). Zrób to samo dla kul o ustalonym środku i o całkowitych promieniach.

8. Niech X będzie właściwą przestrzenią geodezyjną, i niech $x_0 \in X$ będzie dowolnym punktem. Uzasadnij, że w każdej klasie współkońcowości promieni (właściwych) w X znajduje się jakiś (przynajmniej jeden, a na ogół więcej - wskaż odpowiedni przykład) promień geodezyjny $\gamma : [0, \infty) \rightarrow X$ o początku w x_0 .

9. Sformułuj w terminach promieni (właściwych) reprezentujących końce przestrzeni X własność zbieżności ciągu końców do granicznego końca w przestrzeni $\text{Ends}(X)$.

10. Uzasadnij, że jeśli r, r' są właściwymi promieniami w X , i jeśli obraz $\text{im}(r')$ zawiera się w D -otoczeniu obrazu $\text{im}(r)$, gdzie $D > 0$ jest pewną liczbą, to promienie r i r' są współkońcowe.

11. Uzasadnij, że produkt wolny dwóch nieskończonych grup skończenie generowanych ma ∞ wiele końców.

12. Uzasadnij, że produkt wolny dwóch nietrywialnych grup skoczonych, z ktrych przynajmniej jedna ma rząd ≥ 3 , ma ∞ wiele końców.
13. Uzasadnij, że granica odwrotna skończonych zbiorów jest zawsze przestrzenią całkowicie niespójną (każdy punkt posiada bazę otoczeń otworto-domkniętych).
14. Rozważmy system odwrotny $\mathcal{S} = (\Lambda, \{X_\lambda : \lambda \in \Lambda\}, \mathcal{F})$, i załóżmy że spełnia on następującą własność: $(\forall \lambda \in \Lambda)(\exists x \in X_\lambda)$ taki, że w \mathcal{S} istnieją przynajmniej dwie nici zawierające x . Uzasadnij, że granica odwrotna $\lim_{\leftarrow} \mathcal{S}$ jest wówczas przestrzenią bez punktów izolowanych.
15. Jakie są ograniczenia na pary liczb końców dla grup oraz ich skończenie generowanych podgrup?